

ВИРАЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПОВЕДІНКИ ТА ЗВИЧОК ОСОБИСТОСТІ У КОМПАРАТИВНИХ КОНСТРУКЦІЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Миронова О.П.

*Український державний університет науки і технологій
olga-mir@ua.fm*

The paper focuses on the analysis of comparative constructions of the semantic macrofield “Man”. The subject of our research is the semantic features of macrofield “Man” with its selected group denoting “Behaviour and habits.” The units under study are selected from the phraseological dictionary of the English language and the works of classical and modern English prose.

Key words: *comparative constructions, macrofield, emotional state of a person, behaviour, habits, microfields.*

Емоції притаманні будь-якому виду діяльності людини. Люди по-різному переживають різні ситуації, а, отже, відчують різні емоції. Психологи зазвичай виокремлюють власне емоції, настрої, пристрасті, переживання, стреси. Деякі люди реагують боляче на конфліктні ситуації, що стає причиною перепадів настрою. Інші не реагують відкрито чи стримують свої почуття всередині, створюючи таким чином свій власний внутрішній бар’єр захисту.

Кожному народу, суспільству притаманні певні національні риси, які демонструють узагальнений характер тієї чи іншої нації. Фактичний матеріал цього дослідження, підкріплений прикладами з англійської прози, дає можливість проаналізувати поведінку та звички особистості у сучасному англomовному суспільстві завдяки компаративним конструкціям.

Семантичне значення суб’єктів компаративів макрополя “Людина” утворює багато різних видів груп, мікрополей. Ми зупинилися на тих, які характеризують емоційний стан особистості, її поведінку, звички, тому одна з груп мікрополя була позначена: “Поведінка та звички”.

У цю групу, насамперед, входять компаративні конструкції з семантичною основою “поводити себе”: невпевнено, клопітно, метушливо. Розглянемо їх детальніше.

а) “Мовчати, сидіти мовчки”: тихий, безмовний, який сидить мовчки (тихий як миша); поводитися тихо як ангел; подібно до кота (надавати переваги тихішому будинку):

as silent as a mouse; behave like an angel.

She looks as quiet as a mouse (4, с. 102).

I behaved like an angel, but I confess... (10, с. 87).

Like a cat, he prefers a quieter house. (3, с. 382).

б) “Поводити себе невпевнено”: ніяково; подібно собаці; не в своїй тарілці; як на жару, як на голках, як на розпеченому вугіллі, наприклад:

триматися скуто, напружено ніби аришин проковтнув;

немов прикинутий до місця, як укопаний;

тремтіти, трястися як осиковий лист;

відчувати себе наче круглий кілочок в квадратному отворі;

відчувати розгубленість, неспокій (як неприкаяний);

like a dog;

like a cat on a hot bricks; like a cricket on a hot girl; like a hen on a hot girdle.

But perhaps he's like a dog that's been left along by its master – it'll take time for him to get used to me again (6, с. 296).

What is it then? Don't stand there like a hen on a hot griddle (7, с. 207).

He (sits) as stiff as a poker;

like one riveted (rooted) to the spot.

He had been working fast about the room, and he stopped, as if suddenly rooted to one spot (5, с. 165).

Shake (tremble, quake, quiver) like an aspen leaf;

like round peg in a square hole;

like dogs; smb. is (goes) like a lost soul.

Guys like dogs: they never notice you if you're changed your hair, but they can sense when there's another guy sniffing around their territory (6, с. 119).

в) “Поводити себе клопітно, метушливо”: клопітний, метушливий; швидкий як кішка; як щеня; як квочка з яйцем (з курчам);

as a cat (fast); like a puppy; like a hen with one chicken.

But when something sets him off, he's up fast as a cat getting its tail stepped (9, с. 76).

Like a puppy, he had to be out every day, either doing something constructive or determinedly enjoying himself (14, с. 52).

He clucked and fussed about her like an old hen with one chick (9, с. 51).

г) “Приходити куди-небудь точно в строк, бути пунктуальним”: з'явитися, прибути куди-небудь вчасно (як годинник);

like a clock; like a clock-work.

д) “Приходити куди-небудь не в строк”: з'явитися, прибути куди-небудь раптово, несподівано; як грім серед ясного неба;

як сніг на голову;

like a bolt from the blue; like a bolt (a thunderbolt, a thunder) out of a clear sky;

appear (come out) like of the blue, as a bolt from the blue.

є) «Зникнути куди-небудь дуже швидко, наче в строк»:

like a shot:

... Of course, I'll go like a shot if I am in the way (12, с. 227).

Розглянемо семантичне наповнення другої підгрупи, що негативно характеризує поведінку та звички людини:

а) “*поводити себе невиховано*”: поводитися як ведмідь (слон) у посудній лавці;

like a bull (a cow) in a china-shop:

“Do you hear him? “he said, his grin slow – invisible yet rich. He’s like a cow in a china-shop” (7, с. 64).

До цієї групи можна віднести компаративи зі значенням мовчати, сидіти мовчки:

німий як могила (як риба), який зберігає таємницю;

as silent as the grave, as a fish:

The Lady, ... I will be silent as the grave. I swear it (11, с. 20).

б) “Бути надутим, незадоволеним» сидіти мовчки як сич; “бути в поганому настрої, не в дусі, не на жарт розсерджений” злий як чорт;

as silent as the owl;

as cross as two sticks.

в) “Лаятися на чому світ стоїть” лаятися як візник, лаятися як продавчиня, як пан, як солдат, як швець:

лаятися (бурхливо, стрімко, з усіх сил) як чорт, як диявол;

swear like a fishwife, swear like a lord, like troopers, like a shoemaker;

like the devil:

The noise of the combat was terrific – each of the three combatants swearing like troopers... (8, с. 83).

Зазначимо при цьому, що традиційно звички людини та її поведінка пов’язуються з рисами характеру та внутрішніми якостями особистості. Відповідно, звичка тлумачиться нами як один зі способів поведінки людини, який відображає її індивідуальність особливості та визначає комунікативну поведінку.

Проведений аналіз семантичного значення суб’єкта макрополя “Людина” групи “Поведінка та звички” дозволяє нам зробити висновок про те, що більшість компаративних конструкцій, уживаних у сучасній англійській

прозі та в прозі класиків у межах обраного мікрополя, спрямовані здебільшого на характеристику чоловіків, ніж жінок.

Література

- Англо-український фразеологічний словник (2005). Укладач К.Т. Баранцев. Київ: Знання.
- Book of English Idioms, with Explanations (1998). London: Longman.
- Ahern, C. (2009). *There's No Place Like Here*. London: Hachette Book.
- Alliott, C. (2012). *A Rural Affair*. London: Penguin Books.
- Bronte, Ch. 2010 *Jane Eyre*. USA: Harper Collins Publishers.
- Bushnell, C. (2005). *Summer and the City: A Carrie Diaries Novel*. USA: Harper Collins Publishers.
- Cronin, A.J. (1989). *Shannon's Way*. USA. Boston: Little, Brown and Co.
- Dickens, Ch. (1990). *The Posthumous Papers of the Pickwick Club*. USA: Random House.
- Hannah, K. (1999). *On Mystic Lake*. New York: Bantam Books.
- James, E. L. (2012). *Fifty Shades Trilogy*. New York: Vintage Books.
- Show, B. (2002). *Augustus does his bit*. UK: Black Swan.
- Show, B. (2013). *Back to Methuselah*. London: Abacus.
- Stevenson, R. (2017). *The strange case of Dr. Jekyll and Mr. Hyde*. Northern Lights.
- Wickham, M. (2012). *The Wedding Girl*. USA: Transworld Publishers.